

Algemeen	
Onderwerp	Verkenning kleinschalige opwek in natuur en landschap
Verspreiden	Ja
Contactpersoon	Simon Miske
Eenheid	Sturing
E-mail	s.miske@regiogv.nl
Kenmerk	21.0005995
Datum	1 september 2021

Voorstel

1. Rapport '*Kleinschalige duurzame energie in Gooi en Vechtstreek, Een verkenning van ontwerp mogelijkheden voor lokale opwek*' voor kennisgeving aannemen.
2. Na toetsing aan het lokaal omgevingsbeleid, de financiële en ruimtelijke haalbaarheid van de casussen Hilversumse Meent, 't Harde, Randweg, Park Meentwijde onderzoeken en daarbij de omwonenden en lokale stakeholders te betrekken.
3. Ecologische quickscan uitvoeren naar de aanwezigheid van beschermde diersoorten op drie agrarische erven in de gemeente Wijdmeren.
4. De locaties in bijlage 2 uit het rapport toetsen en bij gebleken kansrijkheid per gemeente maximaal twee locaties nader uitwerken aan de hand van de ontwerpprincipes
5. De uitvoeringskosten zoveel mogelijk te financieren vanuit het provinciale RES budget. Indien geen volledige dekking mogelijk is, nemen de betreffende gemeenten zelf een besluit over hun bijdrage aan de kosten.

Kernboodschap

Het aantal zoekgebieden in de RES NHZ voor opwekking van duurzame energie in de regio Gooi en Vechtstreek is zeer beperkt. Dit komt vooral door de beperkingen die natuur en het cultuurhistorisch landschap met zich mee brengen. Daarnaast zijn er in het proces verschillende zoekgebieden afgevallen. In de RES is met name gekeken naar grootschalige mogelijkheden voor opwekking van duurzame energie. Via een verkenning zijn mogelijkheden voor kleinschaligere opwek van duurzame energie in landschap en natuur in beeld gebracht aan de hand van ontwerpprincipes en concrete casussen. Energiecoöperaties en lokale energie natuurorganisaties zijn betrokken geweest bij dit onderzoek. Kansrijke kleinschalige zoekgebieden kunnen opgenomen worden in de RES 2.0.

Aanleiding

De regio heeft weinig vrije ruimte; het landschap om de kernen is grotendeels cultuur- of natuurlandschap en de kernen hebben vaak een hoge stedenbouwkundige, architectonische of monumentale waarde, vaak met een beschermde status. Dit zorgt ervoor dat er weinig plekken zijn waar grootschalige opwekking van duurzame energie zoals zonneweiden en windturbines inpasbaar is. Daarnaast zijn er door de wensen & bedenkingen procedure en de provinciale beschermingsregimes verschillende zoekgebieden afgevallen in de RES 1.0. PFO Milieu & Duurzaamheid heeft op 5 maart jl. besloten te onderzoeken welke mogelijkheden er wel zijn voor kleinschalige opwek. Tevens wil het bestuur van het Goois Natuur Reservaat (GNR) ook bezien of onder voorwaarden energieopwekking in natuur en landschap mogelijk is. Door middel van een verkenning zijn de mogelijkheden voor kleinschaligere duurzame energie op land in de Gooi- en Vechtstreek vertaald in schetsontwerpen voor concrete casussen. Daarbij is gekeken naar variatie in de verschillende projectlocaties en verschillende mogelijkheden in de toepassing van zoninstallaties. Er zijn concrete voorbeelden in plaats van fictieve locaties gebruikt als casus waardoor er zicht is op een realistisch vervolg. Daarnaast is er een advies over kleine windturbines op agrarische erven uitgebracht.

Doel

Realisatie van kleinschaligere opwekking van duurzame elektriciteit in landschap en natuur.

Argumenten

- 1. Rapport 'Kleinschalige duurzame energie in Gooi en Vechtstreek, Een verkenning van ontwerp mogelijkheden voor lokale opwek' voor kennisgeving aannemen.*

Het rapport is uitgevoerd door de Participatiecoalitie conform opdracht. In de verkenning zijn mogelijkheden voor kleinschaligere opwek van duurzame energie in landschap en natuur in beeld gebracht aan de hand van ontwerpprincipes en concrete casussen. Gezocht is naar opweklocaties die de schaal van het landschap volgen, landschappelijk ingepast zijn en rekening houden met het laadvermogen van het landschap zodat ze niet opvallen.

Energiecoöperaties en lokale energie natuurorganisaties zijn betrokken geweest bij dit onderzoek. Voor de raden zijn geen feedback sessies georganiseerd. Na besluitvorming kunnen die alsnog lokaal plaats vinden als onderdeel van de nadere uitwerking van de casussen.
- 2. Na toetsing aan het lokaal omgevingsbeleid, de financiële en ruimtelijke haalbaarheid van de casussen Hilversumse Meent, 't Harde, Randweg, Park Meentwijde te onderzoeken en daarbij de omwonenden en lokale stakeholders te betrekken.*

De casussen kunnen rekenen op draagvlak van de energiecoöperaties en lokale natuur en milieuorganisaties. Om de haalbaarheid verder te bepalen dient er een toets plaats te vinden op het lokale omgevingsbeleid (zijn er andere functies op of nabij de locatie voorzien). Daarna wordt de ruimtelijke haalbaarheid getoetst aan de provinciale beschermingsregimes en zal de financiële haalbaarheid (is er een haalbare business case) van de casussen moeten worden bepaald. Bij de nadere uitwerking is het belangrijk de omwonenden en de lokale (relevante) stakeholders te betrekken, conform aanbeveling.
- 3. Ecologische quickscan uitvoeren naar de aanwezigheid van beschermde diersoorten op drie agrarische erven in de gemeente Wijdmeren.*

Om de haalbaarheid van kleine windmolens op agrarische erven te kunnen bepalen is een ecologische quickscan nodig wat moet uitsluitel geven over de aanwezigheid van beschermde diersoorten. Wanneer er mogelijke schadelijke effecten worden geconstateerd onder deze soorten dan wordt er vervolgonderzoek gedaan in het veld. Wanneer er negatieve effecten kunnen optreden, dient een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd. Het bevoegd gezag bepaalt of de ontheffing wel of niet wordt verleend.

De financiële haalbaarheid wordt door de initiatiefnemers zelf bepaald. In gemeente Wijdmeren zijn op dit moment 3 initiatiefnemers bekend bij de gemeente.
- 4. De locaties in bijlage 2 uit het rapport toetsen en bij gebleken kansrijkheid per gemeente maximaal twee locaties nader uitwerken aan de hand van de ontwerpprincipes.*

Naast de in het rapport uitgewerkte locaties zijn door de stakeholders meer potentiële locaties aangedragen. Deze locaties, die in bijlage 2 zijn opgenomen, zijn nog niet met de gemeenten besproken. Voorgesteld wordt om deze groslijst per gemeente te toetsen op kansrijkheid. Omdat de hele verkenning bedoeld is om geschikte locaties te vinden voor opwek van duurzame energie en deze ook daadwerkelijk te realiseren wordt voorgesteld om de meest kansrijke locaties uit de groslijst verder uit te werken in de vorm van schetsontwerpen a la de casussen in het rapport en de daarin gehanteerde ontwerpprincipes. Per gemeente maximaal twee locaties. Het is ook mogelijk om nieuwe kansrijke locaties toe te voegen.
- 5. De uitvoeringskosten zoveel mogelijk te financieren vanuit het provinciale RES budget. Indien geen volledige dekking mogelijk is, nemen de betreffende gemeenten zelf een besluit over hun bijdrage aan de kosten.*

Provincie Noord-Holland heeft voor 2021 (éénmalig) een budget van ongeveer €700.000,- beschikbaar die door deel RES-regio's aangewend kan worden voor de verdere concretisering van zoekgebieden in de RES. Gemiddeld is er ongeveer €50.000,- beschikbaar voor iedere deel RES-regio. Eén en ander is natuurlijk afhankelijk van de vraag. Streven is om de uitvoeringskosten die voortvloeien uit de beslispunten 2, 3 en 4 zoveel mogelijk hieruit te financieren. Op basis van offertes kan inzicht worden verkregen van de kosten. Vooruitlopend hierop zal alvast een conceptaanvraag worden gedaan bij de provincie. Definitieve aanvraag vindt plaats na besluitvorming PHO. Indien de kosten hoger zijn dan de provinciale bijdrage worden gedekt, is een financiële bijdrage van de gemeenten vereist waarbinnen de betreffende locatie zich bevindt. Hiervoor zal nog lokale besluitvorming plaats vinden.

Kanttekeningen

- Van de casussen zoals uitgewerkt in het rapport is niet zeker of ze ook daadwerkelijk uitgevoerd kunnen worden.
- Hoewel de nadere uitwerking wordt verzorgd door externe partijen is een tijdsinvestering en mogelijke financiële bijdrage nodig vanuit de gemeenten.

Financiën

Provincie Noord-Holland heeft voor 2021 (éénmalig) een budget van ongeveer €700.000,- beschikbaar waarvan ongeveer €50.000,- beschikbaar voor iedere deel RES-regio (zoals regio Gooi en Vechtstreek). Op dit moment zijn de uitvoeringskosten die voortvloeien uit de beslispunten 2, 3 en 4 zoveel mogelijk hieruit te financieren nog niet duidelijk. Hiervoor worden offertes opgevraagd die kunnen dienen als indicatie. Op basis hiervan kan een definitieve financiële aanvraag gedaan worden bij de provincie. Dan wordt ook duidelijk of het provinciale budget voldoende is of dat er een gemeentelijke bijdrage nodig is.

Uitvoering

Uitvoering van beslispunten 2,3 en 4 worden aanbesteed. Regio Gooi en Vechtstreek zal in nauwe samenwerking met de regiogemeenten de aanbesteding uitvoeren en de onderzoeken begeleiden. Kansrijke kleinschalige zoekgebieden kunnen opgenomen worden in de RES 2.0.

Bijlage(n)

Bijlage 1: rapport 'Kleinschalige duurzame energie in Gooi en Vechtstreek, Een verkenning van ontwerpmogelijkheden voor lokale opwek'